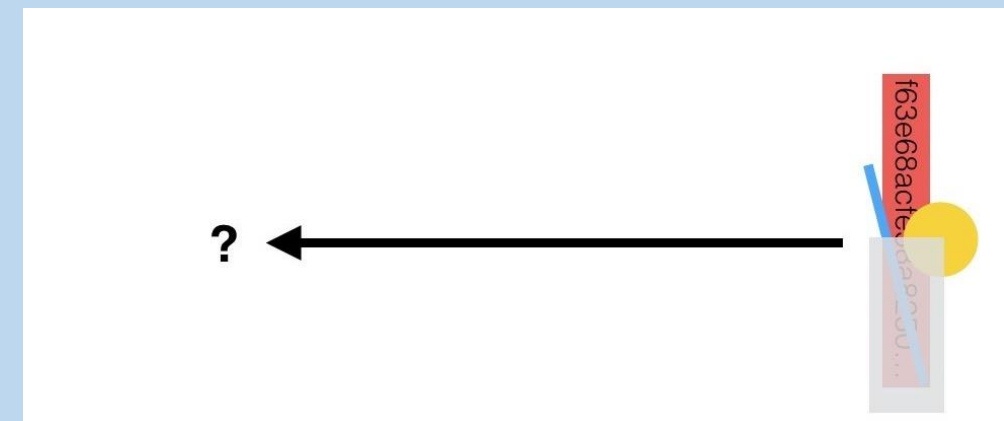
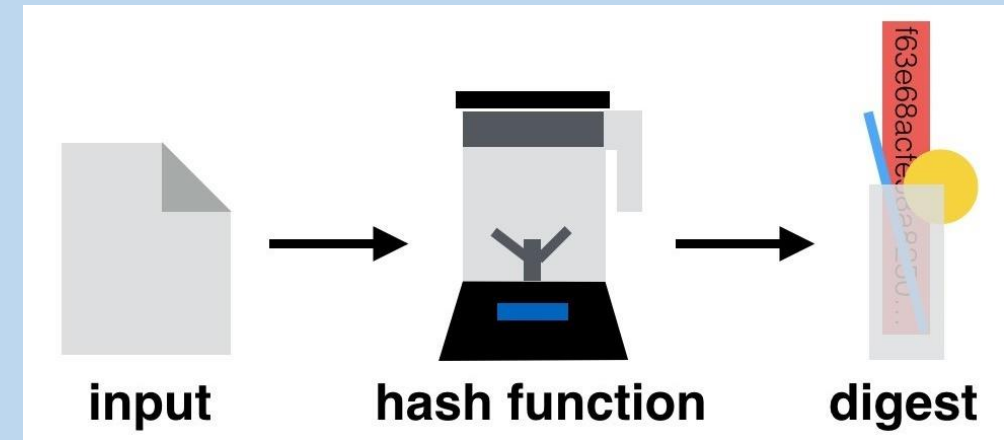

ЛЕКЦІЯ 10

Криптографічні хеш-функції

План

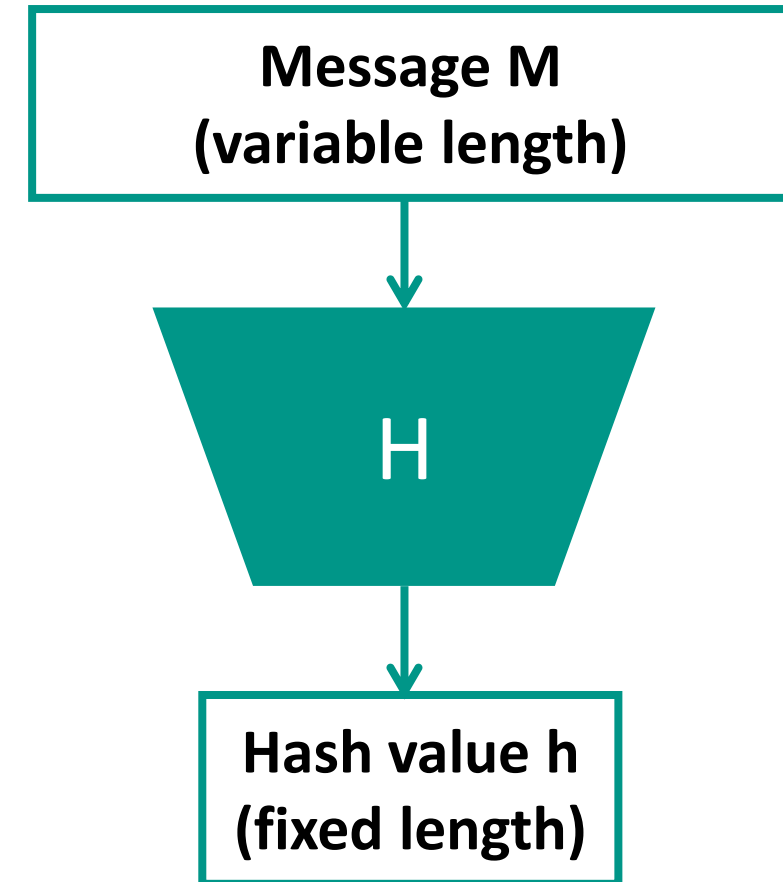
1. Поняття хеш-функції

2. Хеш-функція SHA-256

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

1. Поняття хеш-функції

Хеш-функція являє собою функцію, математичну або іншу, що отримує на вхід **рядок змінної довжини** і перетворює його в **рядок фіксованої, зазвичай меншої, довжини**

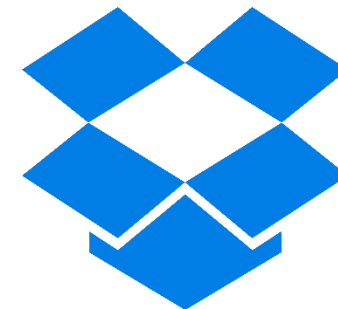
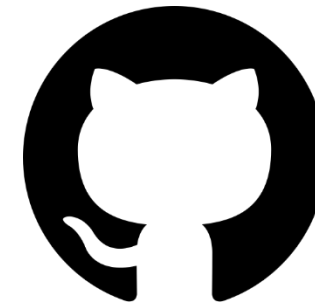

Результат хеш-функції називають **хешем, хеш-значенням** або **дайджестом**

1. Поняття хеш-функції

Застосування хеш-функції

- ✓ Перевірка **цілісності** повідомлень та файлів;
- ✓ Генерація і перевірка **цифрового підпису**;
- ✓ Перевірка **пароля**;
- ✓ **Ідентифікатор** файлу або даних.

1. Поняття хеш-функції

Принцип роботи криптографічної хеш-функції

Повідомлення M має бути представлене у двійковій формі і розбите на окремі блоки M_i довжиною n біт кожний

Більшість хеш-функцій мають вигляд:

$$h_i = H(M_i, h_{i-1}), \text{ де}$$

M_i – черговий блок повідомлення M ;

h_{i-1} – хеш-значення усіх попередніх блоків M (має довжину також n біт)

1. Поняття хеш-функції

Принцип роботи криптографічної хеш-функції

При обчисленні хеш-значення для **першого блоку** M_1 використовується деяке **початкове хеш-значення** h_0 , яке можна вибрати випадковим IV або фіксованим (наприклад, $h_0 = 0$ – у найпростішому випадку)

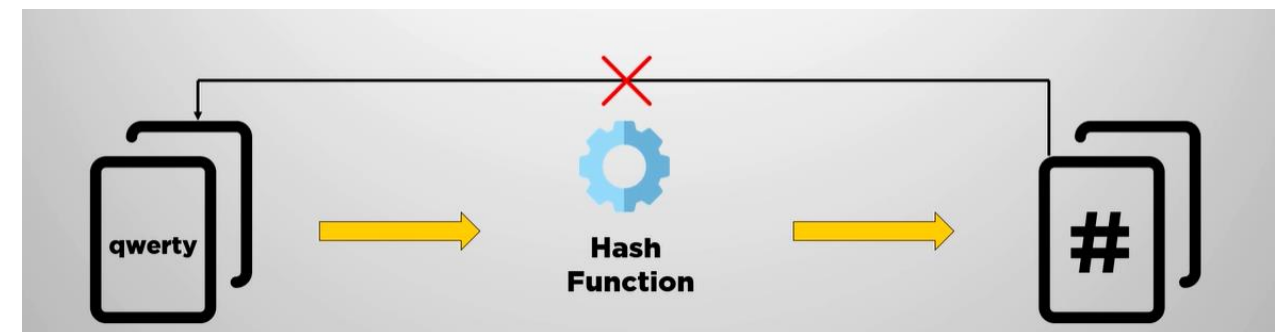
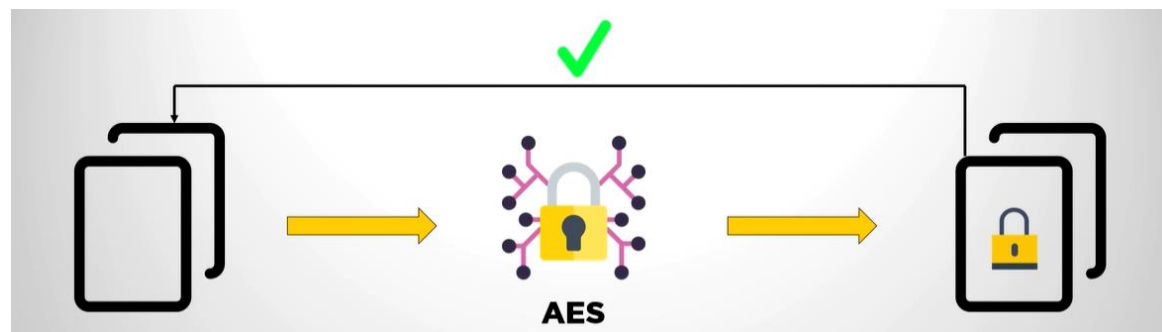
Хеш-значення, обчислене при використанні **останнього блоку повідомлення**, вважається хеш-значенням усього повідомлення M

1. Поняття хеш-функції

Основні властивості криптографічної хеш-функції

1) **Детермінованість** – для однакових повідомлень M функція має повертати однакові хеш-значення h ;

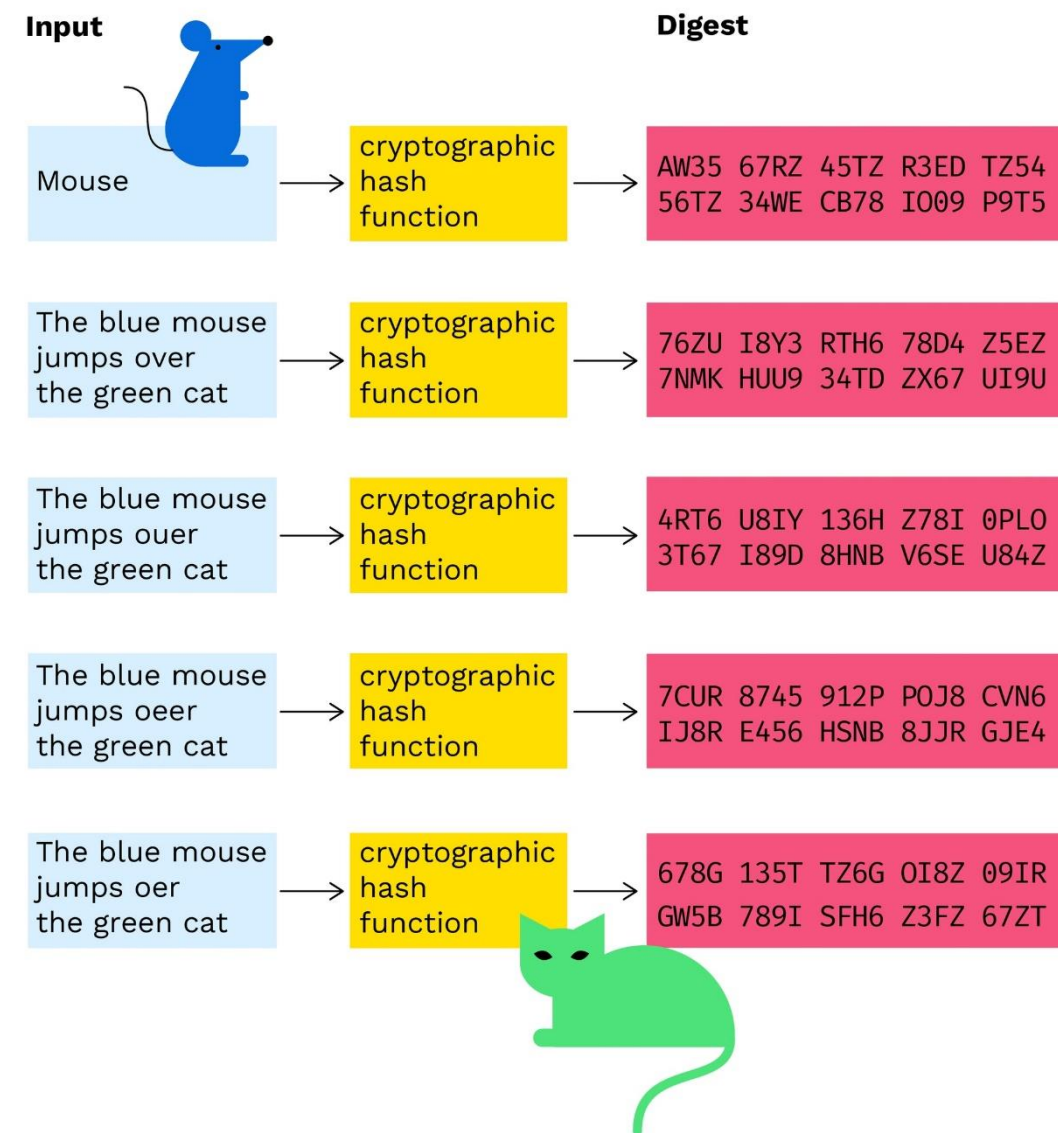
2) **Односторонність** – за значенням h неможливо відновити M ;

1. Поняття хеш-функції

Основні властивості криптографічної хеш-функції

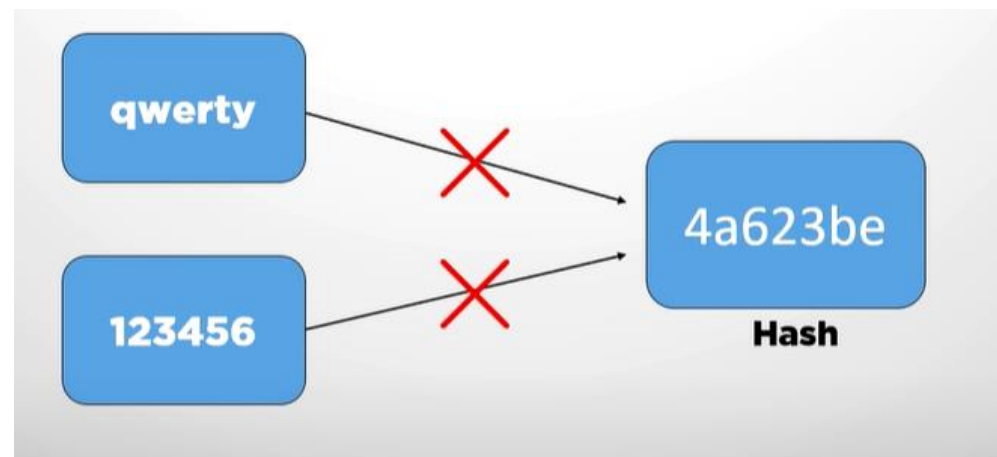
3) **Наявність лавинного ефекту** – будь-які, навіть незначні, зміни у повідомленні M призводять до значних змін у хеш-значенні h ;

1. Поняття хеш-функції

Основні властивості криптографічної хеш-функції

4) Відсутність колізій (унікальність хеша) – ймовірність співпадіння хеш-значень двох різних повідомлень повинна бути надзвичайно малою;

5) Висока швидкість роботи.

1. Криптографічні хеш-функції

Порівняння деяких хеш-функцій

Хеш-функція	Рік	Розробники	Довжина блоку	Довжина дайджесту	Кількість раундів
MD5	1992	Ronald Rivest	512	128	64
RIPEMD	1992	The RIPE Consortium	512	128	48
SHA-1	1995	NSA	512	160	80
SHA-256	2002	NSA	512	256	64
SHA-512	2002	NSA	1024	512	80
Whirlpool	2004	Vincent Rijmen, Paulo Barreto	512	512	10
BLAKE-256	2008	Jean-Philippe Aumasson, Luca Henzen, Willi Meier, Raphael C.-W. Phan	512	256	14
Купина	2014	ПАТ «Інститут інформаційних технологій»	512	від 8 до 512 біт	10 або 14

2. Хеш-функція SHA-256

SHA-256 є окремим випадком хеш-функції із сімейства криптографічних хеш-функцій **SHA-2** (*Secure Hash Algorithm Version 2*) опублікованим АНБ США в 2002 році

Довжина вхідних даних:

до $2^{64} - 1$ біт

Довжина блоку:

512 біт

Довжина хешу:

256 біт

Кількість циклів:

64

2. Хеш-функція SHA-256

Алгоритм SHA-256

1. **Попередня обробка**, що полягає у **доповненні** початкового повідомлення та його розбиття на блоки по 512 біт.

2. **Ініціалізація значень хешу**. Використовуються **константи**, що представляють собою перші 32 біта дробових частин квадратних коренів перших **8** простих чисел: 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19).

```
h0 := 0x6a09e667
h1 := 0xbb67ae85
h2 := 0x3c6ef372
h3 := 0xa54ff53a
h4 := 0x510e527f
h5 := 0x9b05688c
h6 := 0x1f83d9ab
h7 := 0x5be0cd19
```

$$\begin{aligned} \sqrt{19} &= 4,35889894354, \\ &4,35889894354_{10} \rightarrow \\ &\rightarrow 100.0101\ 1011\ 1110 \dots 1001_2 \rightarrow \\ &\rightarrow 4,5be0cd19137e2179_{16}. \end{aligned}$$

2. Хеш-функція SHA-256

Алгоритм SHA-256

3. Створення масиву констант k [0..63]. Використовуються ще 64 константи – це перші 32 біта дробових частин кубічних коренів перших 64 простих чисел (2 – 311).

```
k[0..63] :=  
0x428a2f98, 0x71374491, 0xb5c0fbcf, 0xe9b5dba5, 0x3956c25b, 0x59f111f1, 0x923f82a4, 0xab1c5ed5,  
0xd807aa98, 0x12835b01, 0x243185be, 0x550c7dc3, 0x72be5d74, 0x80deb1fe, 0x9bdc06a7, 0xc19bf174,  
0xe49b69c1, 0xefbe4786, 0x0fc19dc6, 0x240ca1cc, 0x2de92c6f, 0x4a7484aa, 0x5cb0a9dc, 0x76f988da,  
0x983e5152, 0xa831c66d, 0xb00327c8, 0xbf597fc7, 0xc6e00bf3, 0xd5a79147, 0x06ca6351, 0x14292967,  
0x27b70a85, 0x2e1b2138, 0x4d2c6dfc, 0x53380d13, 0x650a7354, 0x766a0abb, 0x81c2c92e, 0x92722c85,  
0xa2bfe8a1, 0xa81a664b, 0xc24b8b70, 0xc76c51a3, 0xd192e819, 0xd6990624, 0xf40e3585, 0x106aa070,  
0x19a4c116, 0x1e376c08, 0x2748774c, 0x34b0bcb5, 0x391c0cb3, 0x4ed8aa4a, 0x5b9cca4f, 0x682e6fff,  
0x748f82ee, 0x78a5636f, 0x84c87814, 0x8cc70208, 0x90bffffa, 0xa4506ceb, 0xbef9a3f7, 0xc67178f2
```

2. Хеш-функція SHA-256

Алгоритм SHA-256

4. **Основний цикл.** Наступні кроки будуть виконуватися для кожного 512-бітного блоку вхідних даних. На кожній ітерації циклу буде змінюватися значення $h_0 - h_7$:

Крок 1. Блок ділиться на **16 слів** (кожне слово – 32 біти) та записується у масив $w[0..15]$;

Крок 2. Додається (в кінець масиву) ще **48 слів**, ініціалізованих нулями, щоб отримати масив $w[0..63]$;

Крок 3. Нульові елементи $w[16..63]$ замінюються на нові за алгоритмом:

```
for i from 16 to 63
  s0 := (w[i-15] rightrotate 7) xor (w[i-15] rightrotate 18) xor (w[i-15] rightshift 3)
  s1 := (w[i- 2] rightrotate 17) xor (w[i- 2] rightrotate 19) xor (w[i- 2] rightshift 10)
  w[i] := w[i-16] + s0 + w[i-7] + s1
```

2. Хеш-функція SHA-256

Алгоритм SHA-256

Крок 4. Ініціалізація змінних a, b, c, d, e, f, g, h поточними значенням хешу відповідно $h_0, h_1, h_2, h_3, h_4, h_5, h_6, h_7$;

```
a := h0  
b := h1  
c := h2  
d := h3  
e := h4  
f := h5  
g := h6  
h := h7
```

```
h0 := 0x6a09e667  
h1 := 0xbb67ae85  
h2 := 0x3c6ef372  
h3 := 0xa54ff53a  
h4 := 0x510e527f  
h5 := 0x9b05688c  
h6 := 0x1f83d9ab  
h7 := 0x5be0cd19
```

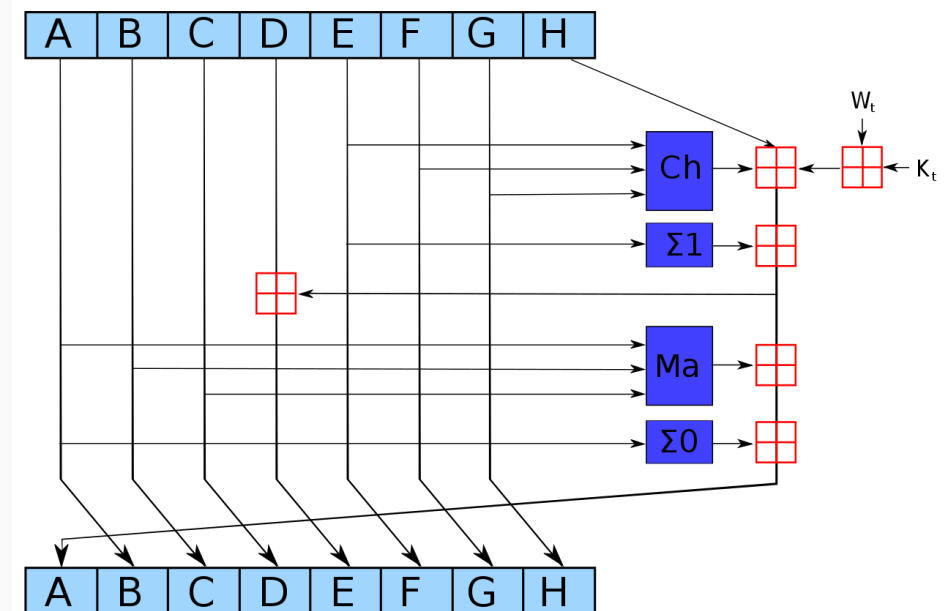
2. Хеш-функція SHA-256

Алгоритм SHA-256

Крок 5. Виконується цикл стиснення, який буде змінювати усі значення від a до h наступним чином:

```
for i from 0 to 63
  S1 := (e rightrotate 6) xor (e rightrotate 11) xor (e rightrotate 25)
  ch := (e and f) xor ((not e) and g)
  temp1 := h + S1 + ch + k[i] + w[i]
  S0 := (a rightrotate 2) xor (a rightrotate 13) xor (a rightrotate 22)
  maj := (a and b) xor (a and c) xor (b and c)
  temp2 := S0 + maj

  h := g
  g := f
  f := e
  e := d + temp1
  d := c
  c := b
  b := a
  a := temp1 + temp2
```


2. Хеш-функція SHA-256

Алгоритм SHA-256

Крок 6. До значень $h_0 \dots h_7$ додаються відповідні змінні $a \dots h$ (за модулем 2^{32}):

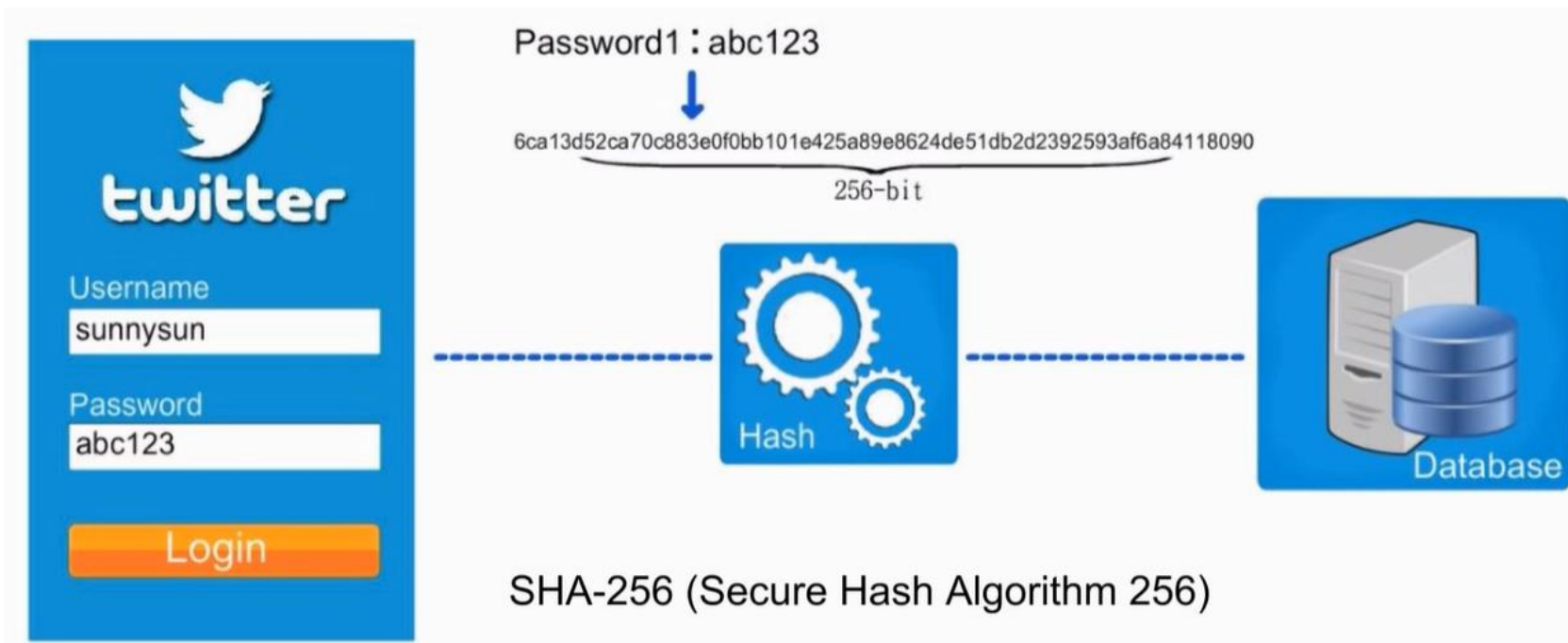
```
h0 := h0 + a
h1 := h1 + b
h2 := h2 + c
h3 := h3 + d
h4 := h4 + e
h5 := h5 + f
h6 := h6 + g
h7 := h7 + h
```

5. Фінальний хеш є конкатенацією:

```
digest := hash := h0 append h1 append h2 append h3 append h4 append h5 append h6 append h7
```

2. Хеш-функція SHA-256

Наприклад, у twitter використовується SHA-256 для збереження паролів користувачів:

Users	Hash
User1	YY9J3IES8K
User2	HTOjXKSLBG
User3	CWBQB3R5G
User4	EGPR20YLY5
User5	CARPNNFIJW
User6	PJLJQDRVCO
User7	CH28YHE5IQ

2. Хеш-функція SHA-256

Обчисливши, хеш-значення найчастіше вживаних паролів, можна підібрати пароль:

The 50 Most Used Passwords

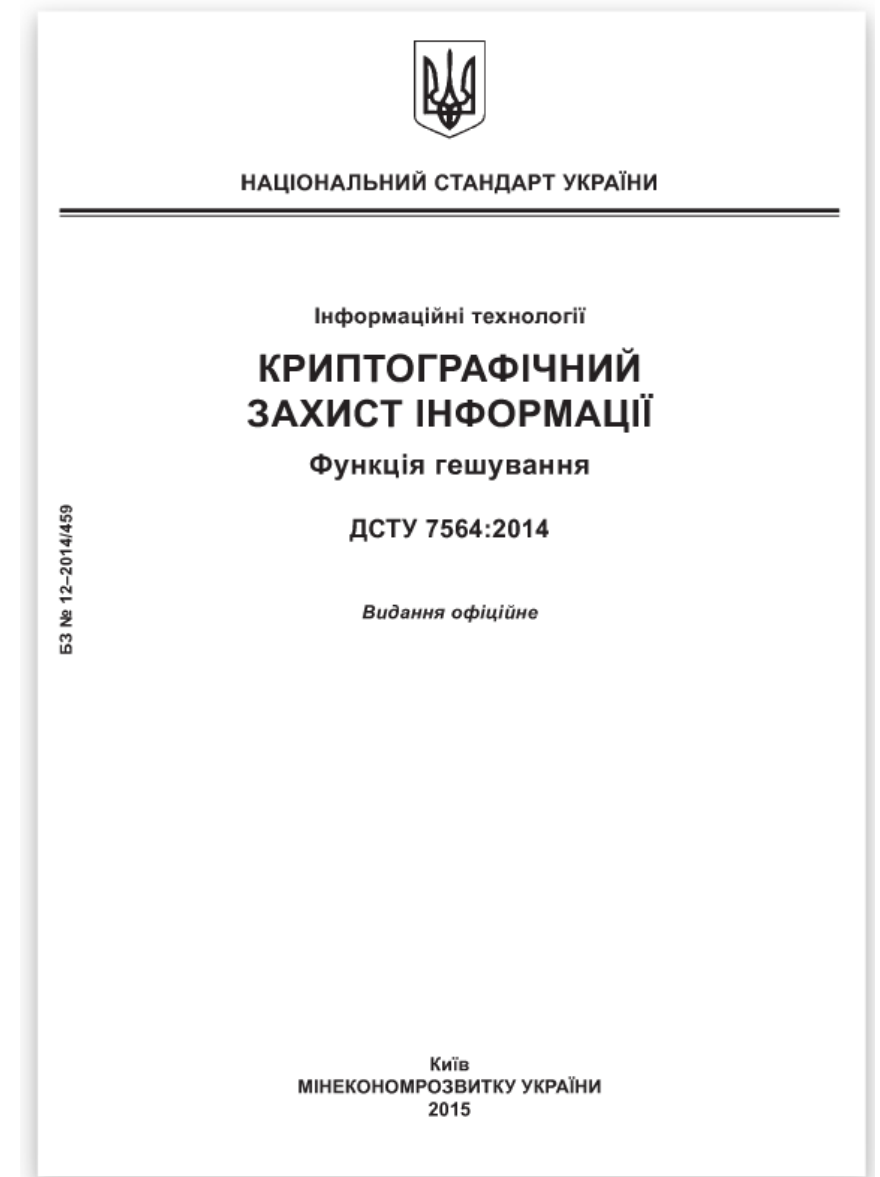
1. 123456	11. 123123	21. mustang	31. 7777777	41. harley
2. password	12. baseball	22. 666666	32. f*cky*u	42. zxcvbnm
3. 12345678	13. abc123	23. qwertyuiop	33. qazwsx	43. asdfgh
4. qwerty	14. football	24. 123321	34. jordan	44. buster
5. 123456789	15. monkey	25. 1234...890	35. jennifer	45. andrew
6. 12345	16. letmein	26. p*s*y	36. 123qwe	46. batman
7. 1234	17. shadow	27. superman	37. 121212	47. soccer
8. 11111	18. master	28. 270	38. killer	48. tigger
9. 1234567	19. 696969	29. 654321	39. trustno1	49. charlie
10. dragon	20. michael	30. 1qaz2wsx	40. hunter	50. robert

Password	Hash
123456	LRHZAFVUZM
qwerty	R6JTUOGLUG
letmein	YB14YN8280
iloveyou	CARPNNFIJW
654321	4LEJZ8EBB5
mypassword	EAHY7W8LH7
trytohackme	G6GP9LMT99

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

У грудні 2014 року прийнято національний стандарт **ДСТУ 7564:2014** (введений в дію 1 квітня 2015 р.), що базується на криптографічній функції хешування «**Купина**»

Хеш-функція «Купина» використовується зокрема й для створення та перевірки **електронного цифрового підпису**, що визначений у **ДСТУ 4145**

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Походження назви:
Купина лікарська –
рослина, що росте в
хвойних і мішаних лісах,
занесена до Червоної
книги України

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Довжина вхідних даних:

до $2^{96} - 1$ біт

Довжина хешу:

від 8 до 512 біт

Варіант, який повертає n біт,
позначається як «Купина- n »

Довжина блоку:

512 біт для $8 \leq n \leq 256$
(8 стовпців у матриці стану)

1024 біт для $256 < n \leq 512$
(16 стовпців у матриці стану)

Кількість ітерацій:

10 для $8 \leq n \leq 256$

14 для $256 < n \leq 512$

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

1. Розбиття повідомлення на блоки. Повідомлення M розбивають на t блоків m_1, m_2, \dots, m_t завдовжки l бітів кожен

2. Доповнення останнього блоку. В кінець повідомлення M довжини N додається додаткова інформація, яка містить одиничний біт «1», d нульових біт, які визначаються за формулою:

$$d = (-N - 97) \bmod l$$

Після цього додають ще 96 бітів, в яких міститься значення довжини повідомлення N

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

3. Обчислення хеш-значення за такою ітеративною процедурою:

$$h_0 = IV,$$

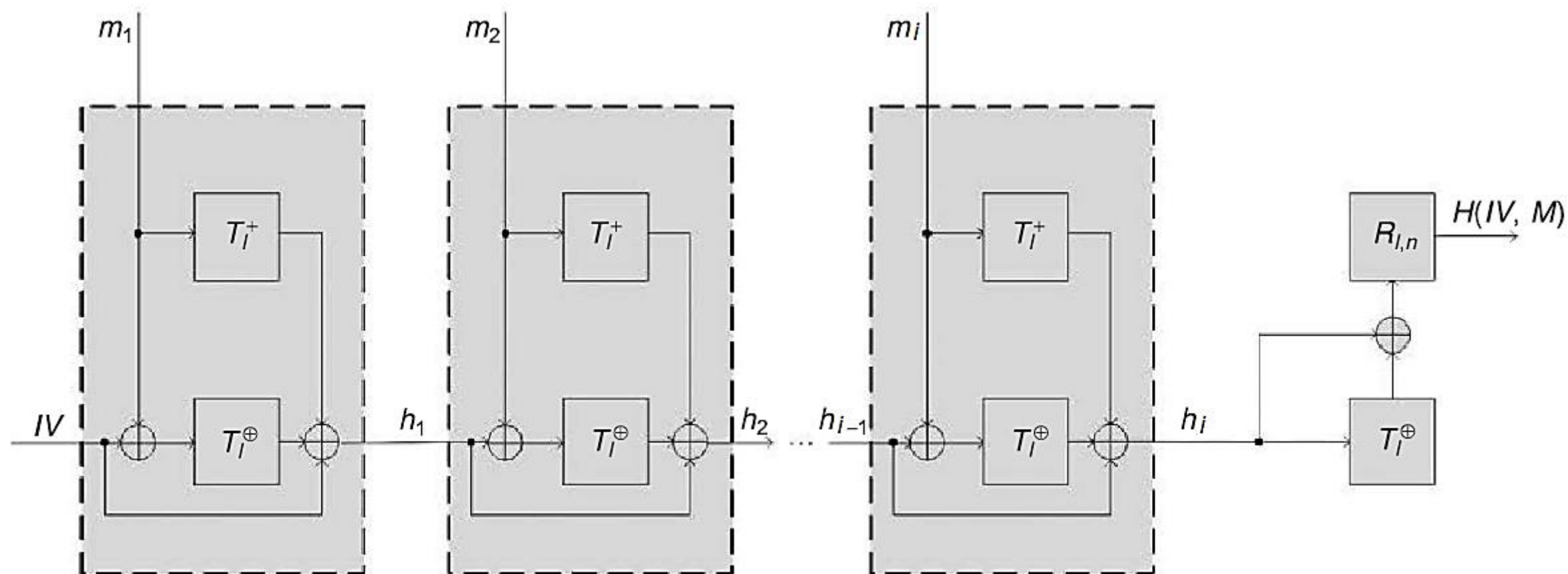
$$h_i = T_l^{\oplus}(h_{i-1} \oplus m_i) \oplus T_l^{\dagger}(m_i) \oplus h_{i-1}, \text{ де } i = 1, \dots, t,$$

$$H(IV, M) = R_{l,n} \left(T_l^{\oplus}(h_t) \oplus h_t \right)$$

4. Завершальне перетворення результату хешування являє собою функцію $R_{l,n}(x)$, що повертає n старших біт з вхідного блоку x довжиною l біт ($n < l$), де результат записується в молодші n біт обчисленого значення

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

Перетворення T_l^{\oplus} та T_l^+ виконуються над матрицею стану, кожним елементом якої є **один байт** та містять такі операції:

1. Додавання з константами ітерації;
2. Підстановка байтів;
3. Зсув рядків;
4. Перемішування стовпців.

Матриця стану **512 біт**:

Вхідна послідовність							
In_0	In_8	In_{16}	In_{24}	In_{32}	In_{40}	In_{48}	In_{56}
In_1	In_9	In_{17}	In_{25}	In_{33}	In_{41}	In_{49}	In_{57}
In_2	In_{10}	In_{18}	In_{26}	In_{34}	In_{42}	In_{50}	In_{58}
In_3	In_{11}	In_{19}	In_{27}	In_{35}	In_{43}	In_{51}	In_{59}
In_4	In_{12}	In_{20}	In_{28}	In_{36}	In_{44}	In_{52}	In_{60}
In_5	In_{13}	In_{21}	In_{29}	In_{37}	In_{45}	In_{53}	In_{61}
In_6	In_{14}	In_{22}	In_{30}	In_{38}	In_{46}	In_{54}	In_{62}
In_7	In_{15}	In_{23}	In_{31}	In_{39}	In_{47}	In_{55}	In_{53}

Внутрішній стан функції хешування							
$S_{0,0}$	$S_{0,12}$	$S_{0,2}$	$S_{0,3}$	$S_{0,4}$	$S_{0,5}$	$S_{0,6}$	$S_{0,7}$
$S_{1,0}$	$S_{1,1}$	$S_{1,2}$	$S_{1,3}$	$S_{1,4}$	$S_{1,5}$	$S_{1,6}$	$S_{1,7}$
$S_{2,0}$	$S_{2,1}$	$S_{2,2}$	$S_{2,3}$	$S_{2,4}$	$S_{2,5}$	$S_{2,6}$	$S_{2,7}$
$S_{3,0}$	$S_{3,1}$	$S_{3,2}$	$S_{3,3}$	$S_{3,4}$	$S_{3,5}$	$S_{3,6}$	$S_{3,7}$
$S_{4,0}$	$S_{4,1}$	$S_{4,2}$	$S_{4,3}$	$S_{4,4}$	$S_{4,5}$	$S_{4,6}$	$S_{4,7}$
$S_{5,0}$	$S_{5,1}$	$S_{5,2}$	$S_{5,3}$	$S_{5,4}$	$S_{5,5}$	$S_{5,6}$	$S_{5,7}$
$S_{6,0}$	$S_{6,1}$	$S_{6,2}$	$S_{6,3}$	$S_{6,4}$	$S_{6,5}$	$S_{6,6}$	$S_{6,7}$
$S_{7,0}$	$S_{7,1}$	$S_{7,2}$	$S_{7,3}$	$S_{7,4}$	$S_{7,5}$	$S_{7,6}$	$S_{7,7}$

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

Додавання за модулем 2^{64} (T_l^+) елементів матриці внутрішнього стану та констант ітерацій:

$$C^i = \begin{bmatrix} f3 & f3 & f3 & f3 & f3 & f3 & f3 & f3 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 \\ 70 \oplus i & 60 \oplus i & 50 \oplus i & 40 \oplus i & 30 \oplus i & 20 \oplus i & 10 \oplus i & 00 \oplus i \end{bmatrix};$$

$$C^i = \begin{bmatrix} f3 & f3 & f3 & f3 & f3 & f3 & \dots & f3 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & \dots & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & \dots & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & \dots & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & \dots & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & \dots & f0 \\ f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & f0 & \dots & f0 \\ f0 \oplus i & e0 \oplus i & d0 \oplus i & c0 \oplus i & b0 \oplus i & a0 \oplus i & \dots & 00 \oplus i \end{bmatrix};$$

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

Підстановка байтів подібно до «Калини»:

Підстановка π_0 :

A8	43	5F	06	6B	75	6C	59	71	DF	87	95	17	F0	D8	09
6D	F3	1D	CB	C9	4D	2C	AF	79	E0	97	FD	6F	4B	45	39
3E	DD	A3	4F	B4	B6	9A	0E	1F	BF	15	E1	49	D2	93	C6
92	72	9E	61	D1	63	FA	EE	F4	19	D5	AD	58	A4	BB	A1
DC	F2	83	37	42	E4	7A	32	9C	CC	AB	4A	8F	6E	04	27
2E	E7	E2	5A	96	16	23	2B	C2	65	66	0F	BC	A9	47	41
34	48	FC	B7	6A	88	A5	53	86	F9	5B	DB	38	7B	C3	1E
22	33	24	28	36	C7	B2	3B	8E	77	BA	F5	14	9F	08	55
9B	4C	FE	60	5C	DA	18	46	CD	7D	21	B0	3F	1B	89	FF
EB	84	69	3A	9D	D7	D3	70	67	40	B5	DE	5D	30	91	B1
78	11	01	E5	00	68	98	A0	C5	02	A6	74	2D	0B	A2	76
B3	BE	CE	BD	AE	E9	8A	31	1C	EC	F1	99	94	AA	F6	26
2F	EF	E8	8C	35	03	D4	7F	FB	05	C1	5E	90	20	3D	82
F7	EA	0A	0D	7E	F8	50	1A	C4	07	57	B8	3C	62	E3	C8
AC	52	64	10	D0	D9	13	0C	12	29	51	B9	CF	D6	73	8D
81	54	C0	ED	4E	44	A7	2A	85	25	E6	CA	7C	8B	56	80

Підстановка π_1 :

CE	BB	EB	92	EA	CB	13	C1	E9	3A	D6	B2	D2	90	17	F8
42	15	56	B4	65	1C	88	43	C5	5C	36	BA	F5	57	67	8D
31	F6	64	58	9E	F4	22	AA	75	0F	02	B1	DF	6D	73	4D
7C	26	2E	F7	08	5D	44	3E	9F	14	C8	AE	54	10	D8	BC
1A	6B	69	F3	BD	33	AB	FA	D1	9B	68	4E	16	95	91	EE
4C	63	8E	5B	CC	3C	19	A1	81	49	7B	D9	6F	37	60	CA
E7	2B	48	FD	96	45	FC	41	12	0D	79	E5	89	8C	E3	20
30	DC	B7	6C	4A	B5	3F	97	D4	62	2D	06	A4	A5	83	5F
2A	DA	C9	00	7E	A2	55	BF	11	D5	9C	CF	0E	0A	3D	51
7D	93	1B	FE	C4	47	09	86	0B	8F	9D	6A	07	B9	B0	98
18	32	71	4B	EF	3B	70	A0	E4	40	FF	C3	A9	E6	78	F9
8B	46	80	1E	38	E1	B8	A8	E0	0C	23	76	1D	25	24	05
F1	6E	94	28	9A	84	E8	A3	4F	77	D3	85	E2	52	F2	82
50	7A	2F	74	53	B3	61	AF	39	35	DE	CD	1F	99	AC	AD
72	2C	DD	D0	87	BE	5E	A6	EC	04	C6	03	34	FB	DB	59
B6	C2	01	F0	5A	ED	A7	66	21	7F	8A	27	C7	C0	29	D7

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

Підстановка байтів подібно до «Калини»:

Підстановка π_2 :

93	D9	9A	B5	98	22	45	FC	BA	6A	DF	02	9F	DC	51	59
4A	17	2B	C2	94	F4	BB	A3	62	E4	71	D4	CD	70	16	E1
49	3C	C0	D8	5C	9B	AD	85	53	A1	7A	C8	2D	E0	D1	72
A6	2C	C4	E3	76	78	B7	B4	09	3B	0E	41	4C	DE	B2	90
25	A5	D7	03	11	00	C3	2E	92	EF	4E	12	9D	7D	CB	35
10	D5	4F	9E	4D	A9	55	C6	D0	7B	18	97	D3	36	E6	48
56	81	8F	77	CC	9C	B9	E2	AC	B8	2F	15	A4	7C	DA	38
1E	0B	05	D6	14	6E	6C	7E	66	FD	B1	E5	60	AF	5E	33
87	C9	F0	5D	6D	3F	88	8D	C7	F7	1D	E9	EC	ED	80	29
27	CF	99	A8	50	0F	37	24	28	30	95	D2	3E	5B	40	83
B3	69	57	1F	07	1C	8A	BC	20	EB	CE	8E	AB	EE	31	A2
73	F9	CA	3A	1A	FB	0D	C1	FE	FA	F2	6F	BD	96	DD	43
52	B6	08	F3	AE	BE	19	89	32	26	B0	EA	4B	64	84	82
6B	F5	79	BF	01	5F	75	63	1B	23	3D	68	2A	65	E8	91
F6	FF	13	58	F1	47	0A	7F	C5	A7	E7	61	5A	06	46	44
42	04	A0	DB	39	86	54	AA	8C	34	21	8B	F8	0C	74	67

Підстановка π_3 :

68	8D	CA	4D	73	4B	4E	2A	D4	52	26	B3	54	1E	19	1F
22	03	46	3D	2D	4A	53	83	13	8A	B7	D5	25	79	F5	BD
58	2F	0D	02	ED	51	9E	11	F2	3E	55	5E	D1	16	3C	66
70	5D	F3	45	40	CC	E8	94	56	08	CE	1A	3A	D2	E1	DF
B5	38	6E	0E	E5	F4	F9	86	E9	4F	D6	85	23	CF	32	99
31	14	AE	EE	C8	48	D3	30	A1	92	41	B1	18	C4	2C	71
72	44	15	FD	37	BE	5F	AA	9B	88	D8	AB	89	9C	FA	60
EA	BC	62	0C	24	A6	A8	EC	67	20	DB	7C	28	DD	AC	5B
34	7E	10	F1	7B	8F	63	A0	05	9A	43	77	21	BF	27	09
C3	9F	B6	D7	29	C2	EB	C0	A4	8B	8C	1D	FB	FF	C1	B2
97	2E	F8	65	F6	75	07	04	49	33	E4	D9	B9	D0	42	C7
6C	90	00	8E	6F	50	01	C5	DA	47	3F	CD	69	A2	E2	7A
A7	C6	93	0F	0A	06	E6	2B	96	A3	1C	AF	6A	12	84	39
E7	B0	82	F7	FE	9D	87	5C	81	35	DE	B4	A5	FC	80	EF
CB	BB	6B	76	BA	5A	7D	78	0B	95	E3	AD	74	98	3B	36
64	6D	DC	F0	59	A9	4C	17	7F	91	B8	C9	57	1B	E0	61

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

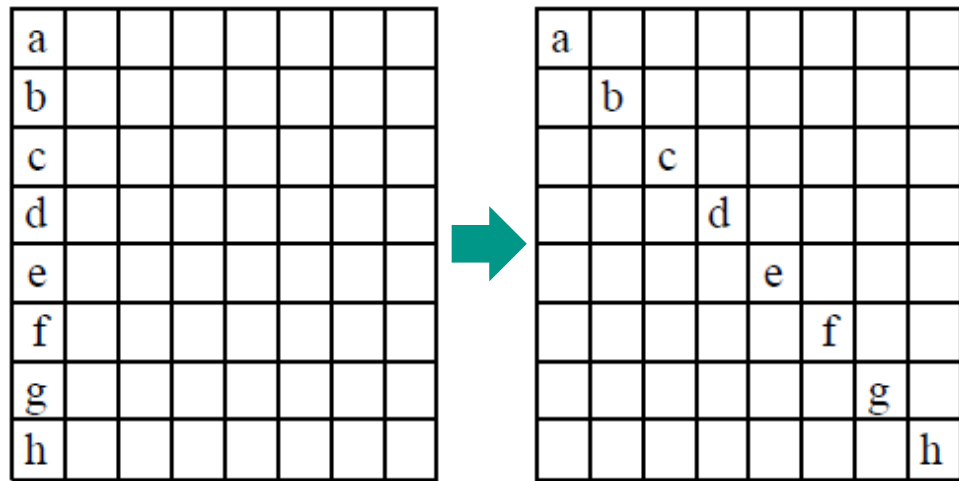
Зсув рядків. Рядки стану циклічно зсувають праворуч на різну кількість байтів, залежно від розміру блока

Номер рядка	Значення зсуву, байтів	
	Внутрішній стан 512 біти	Внутрішній стан 1024 біти
0	0	0
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	11

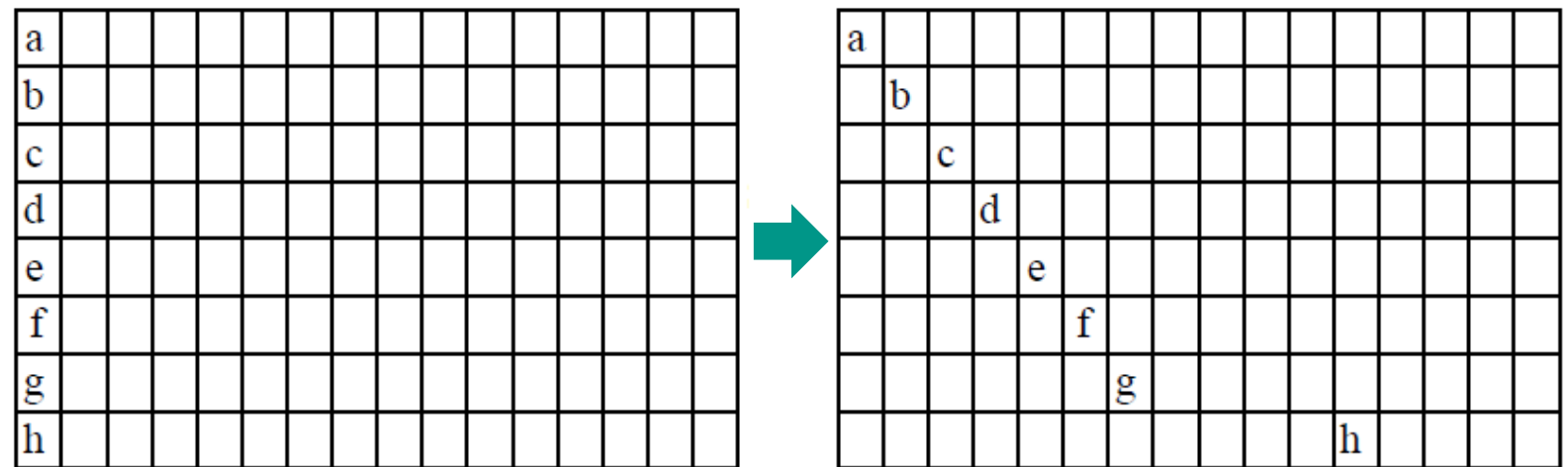
3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

Зсув рядків. Рядки стану циклічно зсуваються праворуч на різну кількість байтів, залежно від розміру блока

Зсув рядків **512-**
бітового блоку

Зсув рядків **1024-**
бітового блоку

3. Хеш-функція «Купина» (ДСТУ 7564:2014)

Алгоритм «Купина»

Перемішування стовпців. Як і в алгоритмі «Калина» відбувається множення стовпців стану як многочленів над полем $GF(2^8)$ на фіксований многочлен $c(x)$:

$$c(x) = 01_{16} \cdot x^7 + 05_{16} \cdot x^6 + 01_{16} \cdot x^5 + 08_{16} \cdot x^4 + 06_{16} \cdot x^3 + 07_{16} \cdot x^2 + 04_{16} \cdot x + 01_{16}$$